

5. ENKELE LEEFREGELS THUIS TIJDENS DE CHEMOTHERAPIE

- ▶ U plast de eerste dagen nog resten van de chemotherapie uit. Het is daarom belangrijk dat het toilet twee maal wordt doorgespoeld met het deksel naar beneden en dat het toilet één keer per dag goed wordt schoongemaakt. Heeft u twee toiletten, dan kunt u een toilet voor uzelf gebruiken. Braaksel kan door het toilet worden gespoeld.
- ▶ Zorg voor een goede mondverzorging. Door de chemotherapie kan het mondslijmvlies geïrriteerd raken, waardoor ontstekingen kunnen ontstaan. Het is daarom belangrijk de tanden te poetsen met een zachte tandenborstel en de lippen eventueel in te vetten.
- ▶ Zorg dat u voldoende drinkt. Tijdens en na de kuur moet het lichaam meer afvalstoffen verwerken dan normaal.
- ▶ Ga niet op bezoek bij zieken of laat geen bezoek komen dat ziek is.
- ▶ Vermijd zonnebaden in de felle zon en ga niet onder de zonnebank. Draag zo nodig een hoed. De huid is nu erg gevoelig.
- ▶ Luister goed naar uw eigen lichaam en bouw indien nodig rustmomenten in.

**AZ JAN PALFIJN
GENT**

Dagziekenhuis Interne Geneeskunde
T +32 (0)9 224 83 31

Watersportlaan 5 - 9000 Gent
T +32 (0)9 224 71 11 - F +32 (0)9 224 70 42
info@janpalfijngent.be - www.janpalfijn.be

**AZ JAN PALFIJN
GENT**

versie folder: juli 2015 - vu.: Rudy Coddens, voorzitter

Chemotherapie

INFORMATIE VOOR PATIËNTEN

1. WAT IS CHEMOTHERAPIE?

Chemotherapie is de behandeling van kanker met medicijnen, zogeheten cytostatica, die de celdeling remmen. Na toediening komen cytostatica in het bloed terecht. Via het bloed worden ze dan door het hele lichaam verspreid en kunnen zij kankercellen vrijwel overal in het lichaam bereiken.

Cytostatica grijpen in op het ontwikkelingsproces van kankercellen en remmen de celdeling. Sommigen tasten de kanker cel aan op het moment waarop deze zich deelt. Andere hebben hun uitwerking op een eerder tijdstip.

Er zijn tientallen verschillende soorten cytostatica. Afhankelijk van de soort kanker kunnen er één of meer daarvan voor een behandeling worden gebruikt. Voor elke patiënt bepaalt de dokter nauwkeurig welke geneesmiddelen moeten worden toegediend, de dosis ervan en de wijze van toediening.

Andere medicaties kunnen de werking van cytostatica beïnvloeden. Het is daarom belangrijk dat uw behandelende arts weet welke medicatie, vitaminen, homeopathische middelen... u nog meer gebruikt. Het is nuttig deze geneesmiddelen mee te brengen en te tonen aan de arts, liefst in hun originele verpakking en zo mogelijk met de bijsluiter. Aarzel niet om meer uitleg te vragen als iets onduidelijk is.

2. HOE WORDT CHEMOTHERAPIE TOEGEDIEND?

De 2 meest gebruikelijke toedieningswegen:

- ▶ via de mond (tablet of capsule);
- ▶ rechtstreeks in een ader:
 - d.m.v. een injectie
 - d.m.v. een infuus (intraveneus).

De keuze van de toedieningsweg wordt bepaald door het type geneesmiddel dat voorgeschreven werd. Indien de chemotherapie via intraveneuze weg wordt toegediend, zal men in de meeste gevallen een beroep doen op een geïmplanteerd poortsysteem (Porth A Cath). Dit is een kleine injectieruimte die (onder lokale of algemene verdoving) onder de huid wordt geplaatst. Het geïmplanteerde poortsysteem kan na de behandeling gebruikt worden voor bloedafname, onderzoeken met intraveneus contrast... Zolang het geïmplanteerde poortsysteem niet gebruikt wordt, moet het om de zes weken 'gespoeld' worden (= vernieuwen van het heparineslot).

In samenspraak met de arts kan het systeem na verloop van tijd verwijderd worden (opnieuw onder lokale of algemene verdoving).

Een behandeling met cytostatica verloopt meestal met tussenpozen: u krijgt een 'kuur' van één of meerdere dagen en daarna volgt een periode van rust. Deze rustperiode laat uw lichaam toe te herstellen van ongewenste nevenwerkingen.

De totale duur van de chemotherapie hangt af van de aard van uw ziekte en het resultaat van de behandeling.

3. MOGELIJKE BIJWERKINGEN

Bij chemotherapie denken veel mensen vaak aan bijwerkingen als kaalheid of misselijkheid. Deze verschijnselen treden echter niet altijd op. In welke mate bijverschijnselen voorkomen, is afhankelijk van de soorten cytostatica die een patiënt krijgt. Sommige mensen hebben veel last van bijwerkingen, andere mensen merken er bijna niets van.

Voor alle duidelijkheid: of een patiënt wel of geen last

krijgt van bijwerkingen hangt af van de soorten cytostatica die hij krijgt, niet van de ziekte. De ernst van de bijwerkingen heeft ook niets te maken met het resultaat van de behandeling. Bij de start van de behandeling worden de eventuele bijwerkingen besproken met de arts en verpleegkundige.

Het is belangrijk al uw klachten te bespreken met uw specialist. Misschien is er een manier of middel om de hinderlijke bijwerkingen tegen te gaan of te beperken. Soms wordt de hoeveelheid cytostatica (tijdelijk) aangepast of bepaalt de arts om de toediening één of twee weken uit te stellen.

4. REDENEN OM DE ARTS TE WAARSCHUWEN

Bij volgende problemen neemt u best contact op met de arts of het ziekenhuis:

- ▶ tekenen van infectie en koorts boven de 38°C, al dan niet gepaard met koude rillingen,
- ▶ indien u langer dan 1 dag last heeft van overvloedig braken of diarree,
- ▶ blauwe plekken, zonder dat u bent gevallen of zich hebt gestoten,
- ▶ bloed in ontlasting of urine,
- ▶ kortademigheid,
- ▶ plotse huiduitslag,
- ▶ pijnlijke plekjes in de mond en moeite of pijn bij het slikken,
- ▶ wondjes die langer dan een half uur bloeden,
- ▶ elk ander nieuw verschijnsel waarvan u vermoedt dat het in verband staat met uw behandeling.